

Jaarverslag 2021

BreedSaam

HUISVESTING PRIMAIR & SPECIAAL ONDERWIJS BREDU U.A.

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave.....	1
Van de voorzitter	2
Verslag van de raad van commissarissen.....	2
Bestuursverslag	5
1. Missie, visie en strategie	5
1.1 Missie	5
1.2 Visie	5
1.3 strategie	5
1.4 BreedSaam periode II	5
1.5 Scholenlandschap.....	6
2. Organisatie	7
2.1 Bestuurlijk	7
2.1.1 algemene ledenvergadering van de coöperatie BreedSaam:	7
2.1.2 Bestuur	7
2.1.3 Raad van Commissarissen	7
2.1.4 Bestuurlijk overleg	8
2.2 Organisatie BreedSaam	8
2.2.1 Organisatiestructuur	8
2.2.2 Bezetting	8
3. Projecten	9
3.1 In uitvoering zijnde en Gerealiseerde projecten	9
3.1.2 Nieuwbouw Talentencentrum Bavel.....	9
3.1.3 Horizon	9
3.1.4 Jacinta	10
3.2 Onderhoud	11
4. Leerlingaantallen.....	12
5. Communicatie	13
6. Ontwikkeltrajecten.....	14
6.1 Ventilatie en duurzaamheid	14
6.2 Fiscaliteiten	14
7. Financiën	15
7.1 Algemeen	15
7.2 Risico's.....	15
7.3 Ratio's.....	15
7.4 Financiële analyse	16
8. Ondertekening	17
Jaarrekening 2021	18
<i>Jaarrekening 2021</i>	
1. Jaarrekening.....	19
1.1 Balans per 31-12-2021.....	19
1.2 Staat van baten en lasten 2021.....	20
1.3 Kasstroomoverzicht over 2021.....	21
1.4 Toelichting op de jaarrekening.....	22
1.5 Toelichting op de balans.....	30
1.6 Toelichting op de winst-en-verliesrekening.....	37
2. Overige gegevens.....	42
2.1 Statutaire regeling bestemmende de bestemming van het resultaat.....	
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	43

Het als voor vele bedrijven was 2021 voor BreedSaam een zeer “stevig” jaar. COVID bepaalde veel. Bepaalde hoe we werkten. Veelal van thuis uit met zeer beperkte kantoorbezetting. COVID bepaalde ook voor een groot deel de voortgang van de projecten. Het digitaal overleggen bleek lastig. Het zo nu en dan fysiek een kopje koffie drinken werd node gemist.

2021 was ook het jaar waarin het nieuwe IHP tot stand moest komen. Een forse uitdaging. Alle gelederen aangesloten laten zijn, stakeholder management moest op volle toeren draaien. En dan slaat de wet van Murphy toe. Tijdens dit cruciale proces vertrekt de bestuursvoorzitter naar “een functie elders”. Per 1 juli 2021 treedt de nieuwe voorzitter in functie. In nauwe samenwerking met de stakeholders krijgt de eerste stap om te komen tot een gedragen IHP gestalte. Het document “vrijheid in gebondenheid” ziet het levenslicht. Op bestuurlijk niveau van de gemeente wordt dit document als “we zitten in de juiste richting” ontvangen. Het betekent de opmaat om de volgende belangrijke stappen in het IHP proces te zetten. Murphy is dan nog steeds aanwezig. De directeur gaat ook naar “een functie elders”.

Bestuur en ALV besluiten dan om, gelet op de stevige uitdagingen die in 2021 nog gemaakt moeten worden, de functie van directeur door de voorzitter van het bestuur te laten invullen op interim basis. Qua governance was vanaf dat moment volledige transparantie aan de orde.

De verdere professionalisering van BreedSaam wordt nadrukkelijk ter hand genomen. Het project “De BreedSaamschool” start. Uniformeren van het programma van eisen (PvE) zodat op termijn de onderhouds- en calamiteitskosten kunnen dalen. De management rapportages worden op elkaar aangesloten en geüniformeerd. De relatie met de stakeholders krijgt een boost. De overleggen met de gemeente worden intensief en zeer opbouwend. De interne organisatie wordt optimaal meegenomen in wat er speelt en betrokken bij velerlei oplossingen. Risicomanagement wordt een onderdeel van alle projecten.

Door het goede en intensieve overleg met de gemeente krijgt de doordecentralisatie een extra dimensie. Bovenop de vergoeding van de zorgplicht, zegt de gemeente 1,5 miljoen euro toe als bijdrage voor de start van meerdere projecten op het gebied van ventilatie in een aantal schoolgebouwen. Het thema “lucht” wordt dan heel concreet en de SUVIS regeling vanuit “Den Haag” helpt ook. Ook de schoolbesturen dragen via de dotatie “beheer” hun belangrijke steen bij. De in 2021 gestarte projecten op dit vlak zullen in 2022 worden gerealiseerd.

De in 2020 uitgesproken zorgelijke financiële situatie is opgelost. Door een goede lening af te sluiten met garantiestelling door de gemeente, kan BreedSaam aan al haar verplichtingen blijven voldoen. Maar ook op dit vlak zat Murphy niet stil. De belastingdienst ziet BreedSaam als een onderneming die bedrijfsresultaten haalt en dus moet worden belast. Het project VPB wordt nader opgetuigd en in het najaar van 2021 komen BreedSaam en de belastingdienst tot een intentie. Dat houdt in dat BreedSaam moet migreren van een Coöperatieve Vereniging naar een gewone Vereniging. Dan kan onder financiële voorwaarden geen belasting meer geheven worden. In 2022 zal dan e.e.a. nader worden geconcretiseerd.

Samengevat: het bruist bij BreedSaam. Projecten hebben nu allen ook Stuurgroepen gekregen zodat ook de schoolbestuurders direct betrokken zijn bij “hun” projecten, het medezeggen en meedenken heeft plaats gekregen in de organisatiestructuur gekregen. Het Dagelijks Bestuur is goed aangesloten op de uitdagingen van alle dag. ALV en de RvC worden meegenomen in vele overwegingen. Het IHP krijgt nader gestalte en een extern bedrijf zal begin 2022 vanuit objectiviteit het technische IHP op gaan stellen met de business case als sluitstuk. Eigenlijk gebeurde in 2021 al te veel om dat allemaal te benoemen.

Vanuit hun rol hebben de leden van de Raad van Commissarissen het volgende beeld van 2021:

2021 laat een bijzonder project achter in de analen van BreedSaam: de basisschool in Bavel is gereed en in gebruik. Dit lijkt een normale mededeling voor een organisatie welke als taak heeft “Huisvesting primair onderwijs” , maar deze melding geeft weer hoe tijdrovend de ontwikkeling en realisatie van een schoolgebouw kan zijn. Immers, dit project stond al op de lat bij de start van BreedSaam in 2014. Dit punt toont met welke doorlooptijd wij rekening dienen te houden om aan onze doelstellingen en planning te kunnen voldoen. Ook vergt het ontwikkelen van een schoolgebouw, behalve de bouwkosten, net zoals bij andere gebouwen, investeringen in tijd, anterieure kosten, bestemmingsplanprocedures en legeskosten.

Verduurzaming van onze gebouwen kende in 2021 twee pijlers: één waarbij alle onderwijsgebieden hun energiekosten delen en waarbij een aantal gebouwen voorzien wordt van zonnepanelen. Dit energiecollectief is een prima model, met als beperking het al dan niet terugleveren van energie. Immers, de weken waarin de meeste zon beschikbaar is, is de vakantietijd van de scholen! Ook accepteert onze openbare nuts-infrastructuur niet meer vergoeding en capaciteit voor teruglevering van teveel energie. Een tweede pijler, welk door corona naar voren geschoven, ventilatie heeft zoveel mogelijk aandacht gekregen. Frisse lucht vergt grote bouwkundige en installatietechnische maatregelen, hiervoor wordt gebruik gemaakt van de aanwezige subsidieregelingen. Zowel in uitvoering als planning zijn hier belangrijke stappen gemaakt.

De behoefte per wijk aan huisvesting van primair onderwijs is door Arcadis vastgelegd in een visiedocument. Het bestuur heeft clusterbesprekingen met de schooldirecties belegd om de wijkgebonden behoefte vast te leggen. Deze onderlegger zal later de leidende basis vormen voor een grondig opgezet Integraal Huisvestingsplan.

In financieel opzicht is BreedSaam gezond. Wel werden we in de loop van 2021 verrast door liquiditeitsproblemen. Het aantrekken van een lening met een borgstelling door de gemeente, voor de financiering van de bouwplannen van de komende 3 jaar was uiteindelijk op tijd. Het aanscherpen en aanpassen van de financiële rapportages, de interne verslaggeving en planning van investeringen zal een einde maken aan zo'n ongewenst voorval.

Binnen het Dagelijks Bestuur is de rol van voorzitter twee maal opnieuw ingevuld met niet-leden van de ALV. Door de expertise en kennis welke zo beschikbaar is, zijn belangrijke stappen genomen. De relatie en samenwerking met de gemeente Breda, een zeer belangrijke stakeholder, heeft hierdoor een positieve ontwikkeling doorgemaakt. Het bestuur rapporteert ons een intensivering van de contacten en een toegenomen begrip voor de noodzakelijke investeringen. Ook de interne organisatie heeft wijzigingen ondergaan welke BreedSaam voorbereiden op een hogere productie.

In 2021 heeft de directeur, Pieter van Hoorn afscheid genomen. Pieter heeft gedurende vijf jaar leiding gegeven aan de activiteiten van BreedSaam. Voorzitter Flip Verwaaijen combineert tijdelijk de rol van directeur en bestuurder.

De rol van de Algemene ledenvergadering, het toetsen en sturen van het beleid van het dagelijks Bestuur, waarbij de RvC gevraagd en ongevraagd advies uitbrengt aan de ALV, vraagt expertise en inzet van deze 11 leden. De inzet leidt tot aanpassingen in de personele formatie en in de verwachtingen van de leden. Inmiddels is wel, door ervaring, ruime expertise opgebouwd binnen de ALV.

Werkzaamheden RvC

De RvC vergaderde 4x met het dagelijks bestuur. De leden van de RvC hebben bij verschillende onderwerpen hun persoonlijke expertise ingebracht. De RvC is, als adviseur, 4 keer aanwezig geweest bij bijeenkomsten van de Algemene Ledenvergadering. In het eerste kwartaal werd de heer Guus Bengsch toegevoegd aan de RvC, met als aandachtsveld financiën en contacten in Breda.

De RvC was betrokken bij aanstelling voorzitter van DB.

Tot slot

De Raad van Commissarissen kijkt vol vertrouwen uit naar 2022.

De heer ir. C.P.A. van den Eijnden MBA
voorzitter Raad van Commissarissen

Mevrouw V.C.W. Buteijn Msc
lid Raad van Commissarissen

De heer A. Bengsch
lid Raad van Commissarissen

1. MISSIE, VISIE EN STRATEGIE

BreedSaam draagt bij aan maximale ontwikkelingskansen voor kinderen door het realiseren van een rijke leer- en werkomgeving en een veilig en gezond leer- en werkklimaat.

1.1 MISSIE

BreedSaam draagt bij aan maximale ontwikkelingskansen voor kinderen door het realiseren van een rijke leer- en werkomgeving en een veilig en gezond leer- en werkklimaat voor alle kinderen en voor het personeel van de scholen.

1.2 VISIE

De schoolbesturen en de gemeente beogen met de doordecentralisatie het volgende doel te bereiken: het realiseren van betere schoolgebouwen, waarmee hogere leeropbrengsten kunnen worden behaald, zodat de kinderen van Breda en omstreken optimale kansen tot ontplooiing en succes krijgen.

1.3 STRATEGIE

Om het voornoemde doel te bereiken, hebben de schoolbesturen gezamenlijk de zorgplichttaken van de gemeente overgenomen ten aanzien van de schoolgebouwen van het Primair en Speciaal Onderwijs. Hiertoe zijn zij een duurzame samenwerking aangegaan, die het mogelijk maakt om minder op basis van concurrentie en meer op basis van samenwerking tot betere oplossingen voor de onderwijshuisvesting in Breda te komen.

In het jaar 2021 had BreedSaam de hiernavolgende beleidsprioriteiten;

1. Het optimaliseren van het proces voor een goede voorbereiding, opstart en realisatie van nieuwbouw-renovatie- en onderhoudsprojecten.
2. Het zorgen voor een goede relatie met de stakeholders en heel specifiek met de Gemeente
3. Professionalisering van de interne organisatie en divers beleid,
4. Het totstandbrengen van het integraal huisvestingsplan voor de nieuwe planperiode, de komende 8-jaar.
5. Zorgdragen voor een financieel gezonde, toekomstgerichte en geautomatiseerde bedrijfsvoering.

Op alle beleidsprioriteiten zijn in het jaar 2021 duidelijk vorderingen geboekt.

1.4 BREEDSAAM PERIODE II

In de loop van 2019 heeft de ALV van BreedSaam opdracht gegeven aan Arcadis om het visiedocument 'Ruimte om te leren' (2013) te actualiseren ten behoeve van de tweede 8-jaarsperiode van 2022-2029. Hiertoe heeft Arcadis voor de aangesloten besturen een aantal themabijeenkomsten rondom duurzaamheid, IKC-vorming en scholenlandschap georganiseerd. Het traject om te komen tot een visiedocument, een actualisatie van de visie op onderwijshuisvesting en alle overwegingen daartoe, is in 2021 afgerond. In deze huisvestingsvisie wordt de koers van BreedSaam en de speerpunten voor de toekomst beschreven. Dit betreft onder meer: samenwerking met kinderopvangorganisaties en aandacht voor verduurzaming. Er zijn uitgangspunten geformuleerd die helpen bij het bepalen van de ambitie en prioritering voor de tweede 8-jaarsperiode.

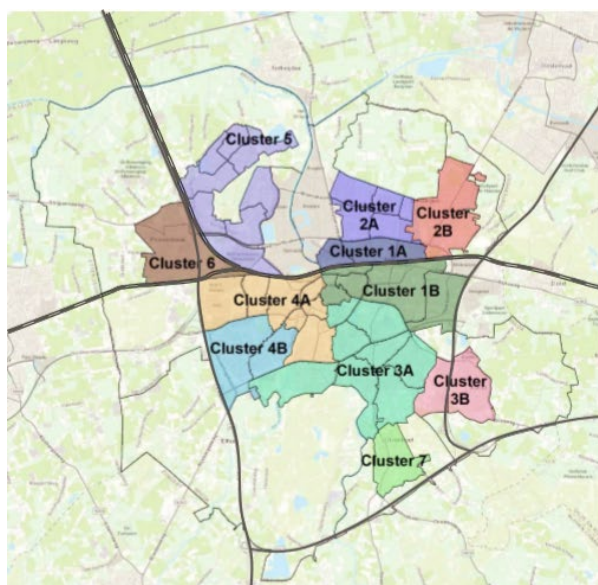
In de loop van 2021 wordt geconstateerd dat er meer duiding nodig is voor het bepalen van de volgorde van de investeringsplanning uit het visiedocument. Eind juli wordt het eerste rapport, “vrijheid in gebondenheid” met een doorkijk naar periode II aan de gemeente gezonden. Daaruit blijkt de ambitie voor de investeringsplanning, de opgave voor duurzaamheid en ventilatie. De financiering daarvan en de discussie met de belastingdienst vragen om bijstelling van de financiële kaders tussen BreedSaam en de gemeente. In overleg met de gemeente wordt besloten om periode I van de contractperiode te verlengen met een jaar en de start van periode II uit te stellen tot 1 januari 2023.

Eind 2021 is het project opgestart om te komen tot een objectieve bepaling van de volgorde voor de investeringen. Daarbij is een inventarisatie gemaakt van de staat van de gebouwen op het gebied van: capaciteit, veiligheid, binnenkwaliteit, onderwijskundige kwaliteit, technische kwaliteit en exploitatie.

1.5 SCHOLENLANDSCHAP

Gelieerd aan de wijkindeling binnen de gemeente is het scholenlandschap verdeeld over totaal 11 clusters (nummer 1 t/m 7 en deels a en b). De 11 clusters worden daarmee gevormd door samenhangende voedingsgebieden. Daarnaast is een specifiek - niet geografisch bepaald - cluster benoemd (nummer 8) voor het speciaal onderwijs en voorgezet speciaal onderwijs (SO en VSO).

De benadering per cluster is van belang, omdat door inhoudelijk verschillende toekomstige ontwikkelingen in de clusters ook verschillend beleid per cluster nodig kan zijn.

Cluster 1A: Belcrum, Doornbos-Linie

Cluster 1B : Valkenberg, Station, City, Brabantpark, Heusdenhout

Cluster 2A: Krogten, Biesdonk, Geeren-Zuid, Wisselaar, Geeren-Noord, Waterdonken

Cluster 2B: Teteringen, Vuchtpolder

Cluster 3A: Chassé, Sportpark, Zandberg, Blauwe Kei, Ypelaar, Overakker, Ginneken, Mastbos, Ruitersbos

Cluster 3B: Bavel, Nieuw Wolfslaar

Cluster 4A: Fellenoord, Schorsmolen, Boeimeer, Haagpoort, Tuinzigt, Westerpark, Heilaar

Cluster 4B: Heuvel, Princenhage, Effen-Rith, Liesbos

Cluster 5: Gageldonk, Emer, Kievitsloop, Kesteren, Muizenberg, Heksenwiel, Overkroeten, Kroeten, Hagebeemd, Steenakker

Cluster 6: Prinsenbeek

Cluster 7: Ulvenhout

BreedSaam is de coöperatieve vereniging van 11 schoolbesturen in Breda die na de doordecentralisatie de huisvesting verzorgt voor 56 scholen en 70 gebouwen in het primair en (voortgezet) speciaal onderwijs in Breda.

2. ORGANISATIE

Conform de statuten van BreedSaam artikel 24 (Jaarrekening: boekjaar, rekening en verantwoording) en de overeenkomst Doordecentralisatie Onderwijshuisvesting Primair en Speciaal Onderwijs Breda artikel 16 (informatie en verantwoording) heeft het bestuur onderhavig (financieel) verslag opgesteld.

Boekjaar

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar en loopt van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021.

Rekening en verantwoording

Het bestuur heeft zich bij het opmaken van het financieel verslag bij laten staan door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., vertegenwoordigd door de heer drs. T.A.G. van Bortel RA, als haar registeraccountant, welke is benoemd door de algemene ledenvergadering d.d. 21 mei 2015.

De jaarrekening is vastgesteld door de algemene ledenvergadering d.d.30 juni 2022

2.1 BESTUURLIJK

BreedSaam is een coöperatie met een Algemene Leden Vergadering (ALV) als hoogste orgaan, dat de belangrijkste besluiten neemt, een bestuur voor het besturen van de organisatie en een Raad van Commissarissen ter advisering aan ALV en bestuur. Daarmee is in het geheel van de governance voorzien.

2.1.1 ALGEMENE LEDENVERGADERING VAN DE COÖPERATIE BREEDSAAM:

Voorzitter: de heer A.W. Wever (tevens bestuurder van stichting PCPO Midden-Brabant)

Leden:

1. Stichting Markant Onderwijs
2. Stichting Vrije School Breda
3. Stichting Protestants Christelijk Primair Onderwijs Midden-Brabant
4. INOS, Stichting Katholiek Onderwijs Breda
5. Stichting Nutsscholen Breda
6. Stichting Katholiek Onderwijs Ginneken
7. Stichting Katholiek Onderwijs Het Groene Lint
8. Stichting Islamitisch Primair Onderwijs
9. Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep
10. Stichting Koninklijke Visio, Expertisecentrum voor Slechtziende en Blinde Mensen
11. Stichting het Driespan

2.1.2 BESTUUR

- De heer P.F.H.B. Verwaaijen , onafhankelijk voorzitter vanaf 1 juli 2021
- Mevrouw E.J.J. van Beek-Bouw, onafhankelijk voorzitter tot 1 juli 2021
- De heer drs. R.C. Lucieer, lid
- De heer drs J. van Knijff, lid

2.1.3 RAAD VAN COMMISSARISSEN

BreedSaam ontzorgt de scholen t.a.v. huisvestingsvragen en werkt derhalve vanuit een cultuur van dienstbaarheid. Het huisvestingsbedrijf is creatief, deskundig, en maakt dingen mogelijk.

- De heer ir. C.P.A. van den Eijnden MBA, voorzitter
- Mevrouw V.C.W. Buteijn Msc, lid
- De heer G. Bengsch, lid

2.1.4 BESTUURLIJK OVERLEG

In 2021 kwam het bestuur 18 maal bij elkaar en is er 1 maal een bestuurlijk overleg geweest met de verantwoordelijke wethouders. De Algemene Ledenvergadering kwam 4 maal bijeen en de Raad van Commissarissen vergaderde 4 maal.

2.2 ORGANISATIE BREEDSAAM

2.2.1 ORGANISATIESTRUCTUUR

Het is een regie-organisatie die in samenwerking het beste uit de markt haalt en flexibel kan omgaan met de grootte van de organisatie. Het is daarom een professionele kern-organisatie, die in staat is te overzien wat benodigd is voor onze bouwprojecten, het onderhouden van onze totale vastgoedportefeuille. Dit laatste zowel voor het planmatig onderhoud als calamiteiten en preventief onderhoud. De kern-organisatie van het huisvestingsbedrijf heeft expertise op een aantal gebieden:

De kern-organisatie haalt vervolgens passende ondersteuning uit de markt op de volgende gebieden:

- bouwprojectmanagement
- architectuur
- aannemerij
- contractonderhoud
- planmatig onderhoud
- bedrijfsvoering
- juridische expertise en verzekeringen
- ict

2.2.2 BEZETTING

De bezetting van het BreedSaam bestond in 2021 uit:

Personeel in dienst: Directie (0,9FTE), projectmanagers (ver)nieuwbouw (1,9FTE), projectmanagers beheer en onderhoud (2,8FTE), adviseur duurzaamheid en ventilatie (0,9FTE) ondersteunend personeel (1,6TE). Daarnaast worden projectmanagers, projectleiders, ondersteuning op bedrijfsvoering ingehuurd.

3. PROJECTEN

Bij de start van BreedSaam is er op 4 december 2014 een meerjarige huisvestingsplanning vastgesteld, waarbij de investeringen per jaar per school zijn vermeld. Deze planning wordt jaarlijks geactualiseerd.

3.1 IN UITVOERING ZIJNDE EN GEREALISEERDE PROJECTEN

Conform de huisvestingsplanning is o.a. aan de volgende projecten gewerkt:

3.1.2 NIEUWBOUW TALENTENCENTRUM BAVEL

Op 1 december 2019 is gestart met de bouw van het Talentencentrum in Bavel. Na een aantal jaren hard werken zijn de scholen ingetrokken in de bouw maar wordt er tot op dit moment nog hard gewerkt aan de afbouw, zonnepanelen, schoolplein en omgeving.

3.1.3 HORIZON

In 2021 is gestart met de renovatie van de Horizon in Prinsenbeek. Naast de renovatie van het gehele gebouw heeft er een uitbreiding plaatsgevonden van 300 m² (3 lokalen en een 2^e speellokaal). In de renovatie zijn verder verduurzamende maatregelen getroffen, te denken aan: led verlichting, dak- en spouwmuur isolatie, dubbelglas en warmtepomp. Deze maatregelen zorgen ervoor dat er minimaal gasverbruik en verminderd energieverbruik is. Ter afronding zijn er zonnepanelen gepland in 2022. Daarnaast is er een luchtbehandelingsinstallatie geplaatst en in gebruik genomen. Ook heeft de school haar oude uitstraling weer teruggekregen.

3.1.4 JACINTA

In 2021 is gestart met de renovatie van Jacinta in Breda waarbij naast de noodzakelijke opwaardering ook wordt gewerkt aan energetische verbetering, optimalisatie van de routing in het gebouw en verbetering (en vergroting) van de onderwijsfunctie.

3.2 ONDERHOUD

In 2021 is op diverse onderwijslocaties onderhoud uitgevoerd aan de hand van de MeerJarenOnderhouds-Planning (MJOP).

Vanaf 1 januari 2018 heeft BreedSaam het totaalonderhoud ten behoeve van alle bij BreedSaam behorende schoolgebouwen. Het totaalonderhoud bestaat uit:

- Planmatig onderhoud, waaronder het meerjarenonderhoud
- Contractonderhoud (o.a. preventief onderhoud)
- Calamiteiten- en storingsonderhoud

Hiertoe ontvangt BreedSaam van de aangesloten schoolbesturen een bijdrage. In 2021 is er voor iets meer dan 2,9 miljoen euro uitgevoerd aan totaalonderhoud. Dit was grotendeels conform begroting.

In 2020 is een portaal voor calamiteitenonderhoud opengesteld voor alle aangesloten scholen. In dit digitale portaal kunnen scholen hun storingen melden, waarmee tevens de gecontracteerde partijen worden aangestuurd.

In navolging van de evaluatie BreedSaam wordt er jaarlijks overleg gepleegd met betrekking tot het planmatige onderhoud met ieder schoolbestuur. In het najaar wordt het (gewenst) planmatig onderhoud voor het daaropvolgende kalenderjaar besproken en na schouw van de werkzaamheden worden in februari van ieder jaar de daadwerkelijke onderhoudswerkzaamheden afgestemd.

BreedSaam heeft opdracht verstrekt aan derden om door middel van conditiemeting de meerjarenonderhoudsplanung en -begroting te actualiseren. Verder wordt geïnvesteerd in data-kwaliteit; zorg voor goede tekeningen, afmetingen en specificaties per gebouw. Beide projecten zijn grotendeels afgerond in 2021.

4. LEERLINGAANTALLEN

We verzorgen de huisvesting voor het onderwijs aan de kinderen in Breda. BreedSaam heeft in 2021 door Pronexus een leerlingenprognose voor de periode 2022 tot en met 2042 voor haar leden laten actualiseren.

Dat geeft het volgende (verwachte) verloop van het totaal aantal leerlingen:

Jaartal	Aantal leerlingen in Breda
2018	17.536
2019	17.170
2020	16.833
2021	16.603
2027 (prognose)	16.393
2032 (prognose)	16.426
2037 (prognose)	16.678
2042 (prognose)	17.259

Naar aanleiding van deze prognose hebben de schoolbesturen en BreedSaam inzicht gekregen in welke scholen in leerlingenaantal naar verwachting zullen groeien, nagenoeg constant zullen blijven of zullen krimpen. BreedSaam verwacht dat het leerlingenaantal in het verzorgingsgebied de komende 8 jaar heel licht zal dalen (ca. 200 leerlingen in totaal), daarna zal het leerlingenaantal weer licht stijgen om na 15 jaar weer ongeveer op het huidige niveau uit te komen.

Als er iets lastig is en blijft, dan hebben we het over communicatie. Er zijn vele definities van communicatie. Feit blijft dat communicatie een middel is en geen doel op zich. Waar in het eerste deel van 2021 al de eerste stappen genomen zijn om de schoolbesturen en directies van de scholen via een nieuwsbrief op de hoogte te brengen van ontwikkelingen, is de communicatie in het tweede deel geïntensiveerd. Want naast de reguliere ALV bijeenkomsten is het gelukt om goed bezochte informatieavonden te organiseren voor alle directeuren en apart daarvan voor MR-en en RvT's. Juist de daar ontstane interactie heeft goed geholpen om communicatie niet alleen in te zetten om te zenden (nieuwsbrieven) maar ook om te ontvangen (luisteren).

In 2021 is de site geactualiseerd en staat BreedSaam voor de uitdaging om dit voortschrijdend te blijven doen.

Communicatie is niet alleen digitaal of via papier. Ook in "natura". In het tweede deel van 2021 zijn de collega's van BreedSaam meer "de boer opgegaan", zichtbaarder geworden en stemmen juist door middel van "een koffietje drinken" goed af met de diverse belanghebbenden.

Het is en blijft een uitdaging om communicatie in al haar verscheidenheid in te blijven zetten om gestelde doelen te bereiken zodat eenieder, alle stakeholders, gehoord worden en gezien zodat alle successen gedragen successen zijn. In 2021 zijn hiervoor de eerste stevige stappen gezet.

6. ONTWIKKELTRAJECTEN

6.1 VENTILATIE EN DUURZAAMHEID

In samenwerking met de gemeente Breda is eind 2020 en in 2021 SUVIS-aanvragen ingediend voor een aantal locaties. SUVIS staat voor Specifieke Uitkering Ventilatie In Scholen. Dit is een uitkering voor gemeenten om het binnenklimaat van bestaande schoolgebouwen te verbeteren, mede als gevolg van COVID. Deze toegekende subsidie levert een bijdrage van 30% van de kosten voor de verbetering binnenklimaat. Voor de cofinanciering is in 2021 de gemeente bereid gevonden een bijdrage van € 1.500.000 te verstrekken en het overige wordt vanuit de bijdragen van de schoolbesturen gefinancierd. In 2021 is gestart met de werkzaamheden van 2 schoolgebouwen en overige werkzaamheden starten in 2022.

In 2018 is een start gemaakt inzake een studie m.b.t. verduurzaming van het vastgoedbezit en toepassing van zonnepanelen op daarvoor geschikte schoolgebouwen met vast te leggen kwaliteitseisen tegen aanvaardbare investeringen. Dit heeft in 2019 geleid tot een bredere aanpak, gericht op het inrichten van een energielcollectief op BreedSaam niveau. Kern van het collectief is een constructie om middelen vrij te maken voor investeringen in zonnepanelen. Alle energiecontracten van de schoolbesturen worden overgenomen door BreedSaam, die zorgdraagt voor de betalingen. De snelheid van projecten in het kader van verduurzaming is verminderd vanwege problemen met teruglevering van opgewekte stroom en de financiering/subsidiering van de benodigde investeringen. Gezien het maatschappelijk belang wordt dit met hernieuwde energie opgepakt in 2022.

6.2 FISCALITEITEN

De afspraken die BreedSaam had met de belastingdienst liepen eind 2018 af. BreedSaam heeft samen met kantoor van Doorne veel overleg gevoerd met de belastingdienst om te komen tot passende nieuwe afspraken. Tot en met 2020 is verlenging van de oude afspraak overeengekomen. In 2021 is er in constructief overleg gekomen tot een oplossing waarbij BreedSaam wordt omgezet van een coöperatieve vereniging naar een vereniging en de exploitatie-overschotten worden schuldig gebleven aan de gemeente. Waarbij wordt afgesproken dat de gesaldeerde exploitatieresultaten pas opeisbaar worden op het moment van afloop van de contractuele planperiode.

Met bovenstaande afspraak is er nu zicht op de oplossing van deze slepende kwestie. De formaliteiten zullen in het jaar 2022 worden geëffectueerd.

7. FINANCIËN

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens uit het financieel verslag 2021 van BreedSaam samengevat en toegelicht.

7.1 ALGEMEEN

De administratie is sinds de oprichting ontwikkeld naar een geautomatiseerd geheel in AFAS licentie en daaraan gekoppeld Axserion voor de projectadministraties van de (ver)nieuwbouw en onderhoud. In 2021 is met name aandacht besteed aan de rapportages van zowel de exploitatie, projecten als ook de liquiditeit.

Het financieel verslag 2021 is, net als in het voorgaande jaar, gecontroleerd en goedgekeurd door accountant PwC. Ook dit jaar werd wederom aandacht besteed aan controle van de boekwaarden ten opzichte van de afgesloten overeenkomst met de gemeente, de juistheid en volledigheid van alle baten zoals de vergoeding vanuit de gemeente en de overdracht van de baten binnen- en buitenonderhoud vanuit de schoolbesturen.

7.2 RISICO'S

Het bestuur van BreedSaam wijst de algemene leden vergadering op de navolgende (meest belangrijkste) risico's en de door haar genomen beheersmaatregelen:

- 1) de jaarlijkse gemeentelijke vergoeding valt weg. Beheersmaatregel: de zorgplicht onderwijshuisvesting ligt contractueel bij de gemeente. Indien de gemeentelijke vergoeding wegvalt, is BreedSaam niet meer in staat de aan haar door gedecentraliseerde zorgplicht uit te voeren. Het bestuur zal de algemene leden vergadering verzoeken de gemeente te melden de uitvoering van de zorgplicht van BreedSaam over te nemen.
- 2) de jaarlijkse vergoeding vanuit de schoolbesturen valt weg. Beheersmaatregel: indien BreedSaam niet de vergoeding ontvangt voor het uitvoeren van de bijbehorende taak, zal het bestuur besluiten tot het stopzetten van de betreffende taakuitvoering.
- 3) het onderhavige vastgoed wat BreedSaam bezit raakt (deels) verloren. Beheersmaatregel: het bestuur heeft een verzekeringspolis hiertoe afgesloten en aan haar betalingsverplichting voldaan.
- 4) leegstand binnen het onderhavige vastgoed. Beheersmaatregel: leegkomende panden zullen terstond aan de gemeente gemeld worden en na maximaal 4 jaar tegen de dan geldende boekwaarde worden terug geleverd.
- 5) de bouwprijzen ontwikkelen zich zodanig dat de in de businesscase gereserveerde bedragen niet voldoende zijn om de kosten te dekken. Beheersmaatregel: In 2018 is vanuit het DB en de ALV een werkgroep ingesteld die voorstellen ontwikkelt om dit risico tegen te gaan. In 2019 is de businesscase vernieuwd met als doel om beter inzichtelijk te maken welke effecten de veranderende omstandigheden tot gevolg hebben. Daarnaast is ook inzicht verkregen in de effecten van de verschillende activiteiten/geldstromen.
- 6) de onderhoudsbijdragen die schoolbesturen aan BreedSaam betalen zijn onvoldoende om de onderhoudskosten te kunnen betalen. Beheersmaatregel: om dit risico af te dekken zal BreedSaam niet meer onderhoudsuitgaven doen dan kunnen worden bekostigd vanuit de bijdragen van de schoolbesturen. Overigens wordt dit vraagstuk ook meegenomen door de hiervoor genoemde "werkgroep Businesscase".
- 7) de kosten van onderhoud worden o.a. beïnvloed door leegstaande lokalen waarvoor schoolbesturen geen onderhoudsbijdragen vanuit het Rijk ontvangen. Daardoor zijn de onderhoudskosten hoger dan de baten. Beheersmaatregel: In 2018 is het verhuurbeleid herzien.
- 8) BreedSaam wordt belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Beheersmaatregel: Er is een nieuwe intentie afspraak met de Belastingdienst welke verder wordt uitgewerkt in 2022.
- 9) De investeringen in vastgoed uit hoofde van onze doelstelling, de financiering daarvan middels geldleningen en de nieuwe afspraken over de voorwaardelijke afrekening van resultaten met de gemeente maken dat het risico daardoor op de kasstroom en de terugbetaalcapaciteit komt te liggen. Daarvoor is een systeem voor het monitoren op liquiditeit en kasstroom op korte en lange termijn ingericht.

7.3 RATIO'S

Contractueel zijn voor planperiode I afspraken gemaakt tussen de gemeente en BreedSaam. Daarin zijn genoemd solvabiliteit, Debt Service Coverage Ratio (DSCR) en Loan to Value (LtV) als belangrijke ratio's. In onderstaande tabel zijn de ratio's voor wat betreft het onderhavig boekjaar weergegeven. Voor de komende planperiode – periode II - wordt door de contractpartijen gezien welke ratio's inclusief normering passend zijn bij de contractafspraken.

	Realisatie 2021	Norm	Realisatie 2020
Solvabiliteit (Totaal Eigen Vermogen / Balanstotaal)	5,1%	20,0% (min.)	5,8%
DSCR (EBITDA/(betaalde rente + aflossingen))	1,5	1,0 (min.)	1,6
Loan to Value (Vreemd Vermogen / Vastgoed)	86,7%	80,0% (max.)	82,9%

Toelichting

Bij het aangaan van de doordecentralisatie overeenkomst werd uitgegaan van zelfstandige financierbaarheid. De nieuwe afspraak met de fiscus ter voorkoming van belastingdruk maakt dat daar geen sprake meer van kan zijn. In 2022 wordt een nieuwe set van afspraken uitgewerkt en zal voortaan in het nieuwe perspectief worden gerapporteerd.

7.4 FINANCIELE ANALYSE

Afgelopen jaar wordt financieel gekenmerkt door de stabiliteit in de opbrengsten, daarin zien we met name een verhoging door de afgesproken indexatie en een stijging van de verhuuropbrengsten door verhuur van meer m2 kinderopvang. Daarnaast is er sprake van een energielabel van alle leden, waarbij de energiekosten administratief via BreedSaam lopen. Tegenover de ontvangsten doorbelasting staan ook de uitgaven aan energie.

Door de investeringen in vastgoed en financiering daarvan door middel van een nieuwe lening zien we de kengetallen DSCR en de Loan to Value veranderen. Ook de solvabiliteit gaat van 5,8% naar 5,1%. Dit is het gevolg van enerzijds de nieuwe afspraak met de gemeente over de verrekening van het resultaat en anderzijds de investeringen in het vastgoed waardoor de balans verlengd.

8. ONDERTEKENING

Breda, 19 juni 2022

BreedSaam, Coöperatie Huisvesting Primair en Speciaal onderwijs Breda U.A.

De heer P.F.H.B. Verwaaijen
voorzitter bestuur

De heer drs. R.C. Lucieer
lid bestuur

De heer drs. J. van Knijff
lid bestuur

JAARREKENING 2021

1.1 Balans per 31 december 2021

(na resultaatbestemming)

		31-12-2021		30-12-2020	
		€		€	
ACTIVA					
Vaste activa					
<i>Materiële vaste activa</i>	[1]				
Terreinen		8.076.194		8.076.194	
Gebouwen		65.247.476		66.403.710	
Overige materiële vaste activa		2.069.276		2.462.448	
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering		<u>22.870.612</u>		<u>12.582.070</u>	
		98.263.558		89.524.422	
Viottende activa					
<i>Vorderingen</i>	[2]				
Debiteuren		16.569		135.158	
Overige vorderingen		<u>287.797</u>		<u>244.367</u>	
		304.366		379.525	
<i>Liquide middelen</i>	[3]		6.615.701		2.230.593
Totaal Activa		<u>105.183.626</u>		<u>92.134.540</u>	
PASSIVA					
Eigen vermogen					
Overige reserves	[4]	<u>5.408.245</u>		<u>5.380.911</u>	
		5.408.245		5.380.911	
Voorzieningen					
Overige voorzieningen	[5]	<u>6.446.298</u>		<u>5.984.308</u>	
		6.446.298		5.984.308	
Langlopende schulden					
Schulden aan kredietinstellingen	[6]	82.839.583		72.029.167	
Voorwaardelijke afrekening gemeente		<u>147.133</u>		<u>-</u>	
		82.986.716		72.029.167	
Kortlopende schulden					
Aflossingsverplichtingen	[7]	2.189.583		2.189.583	
Schulden aan leveranciers		1.123.166		1.288.949	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		63.964		58.909	
Overlopende passiva		<u>6.965.654</u>		<u>5.202.713</u>	
		10.342.367		8.740.154	
Totaal Passiva		<u>105.183.626</u>		<u>92.134.540</u>	

1.2 Staat van baten en lasten 2021

		2021 Realisatie €	2021 Begroting €	2020 Realisatie €
Netto-omzet	[8]	16.346.794	16.689.000	14.906.503
Baten		<u>16.346.794</u>	<u>16.689.000</u>	<u>14.906.503</u>
Bruto exploitatieresultaat		16.346.794	16.689.000	14.906.503
Personeelslasten	[9]	1.054.482	1.135.000	933.600
Afschrijvingen materiële vaste activa	[10]	4.891.389	4.599.500	4.858.461
Huisvestingskosten	[11]	3.187.598	3.624.500	1.979.583
Beheerskosten	[12]	558.369	453.000	405.892
Onderhoudskosten	[13]	3.591.280	3.505.000	3.311.510
Beheerslasten		<u>13.283.118</u>	<u>13.317.000</u>	<u>11.489.046</u>
Exploitatieresultaat		<u>3.063.675</u>	<u>3.372.000</u>	<u>3.417.457</u>
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	[14]	-	-	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	[15]	2.886.376	3.060.000	2.895.318
Som der financiële baten en lasten		<u>-2.886.376</u>	<u>-3.060.000</u>	<u>-2.895.318</u>
Voorwaardelijke afrekening gemeente		<u>147.133</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Resultaat voor belastingen		30.167	312.000	522.139
Belastingen	[16]	2.833	61.000	3.762
Resultaat na belastingen		<u>27.334</u>	<u>251.000</u>	<u>518.377</u>

1.3 Kasstroomoverzicht over 2021

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

		2021	2020
		€	€
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>			
Bedrijfsresultaat		<u>2.916.543</u>	<u>3.417.457</u>
		2.916.543	3.417.457
<u>Aanpassingen voor:</u>			
Afschrijvingen	[10]	4.891.389	3.235.681
Mutatie voorzieningen	[5]	<u>461.990</u>	<u>-711.482</u>
		5.353.379	2.524.199
<u>Verandering in werkkapitaal:</u>			
Vorderingen	[2]	75.159	-60.658
Kortlopende schulden (excl. Schulden aan kredietinstellingen)	[7]	<u>1.411.473</u>	<u>333.442</u>
		1.486.632	272.784
<u>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</u>			
		9.756.554	6.214.440
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	[14]	-	-
Rentelast	[15]	-2.695.637	-2.895.318
Belastingen	[16]	<u>-2.833</u>	<u>-3.762</u>
		-2.698.470	-2.899.080
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>			
		7.058.084	3.315.360
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>			
Investerings in materiële vaste activa	[1]	-13.630.526	-10.403.993
Desinvesteringen in materiële vaste activa		-	1.764.445
Investeringsubsidie		<u>-</u>	<u>208.500</u>
<u>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>			
		-13.630.526	-8.431.048
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>			
Mutatie langlopende schulden	[6]	<u>10.957.549</u>	<u>-2.189.583</u>
<u>Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>			
		10.957.549	-2.189.583
<u>Mutatie liquide middelen</u>			
		<u>4.385.107</u>	<u>-7.305.271</u>
<u>Verloop geldmiddelen</u>			
Stand per begin boekjaar		2.230.593	9.535.867
Mutaties in boekjaar		<u>4.385.107</u>	<u>-7.305.271</u>
Stand per eind boekjaar		<u>6.615.701</u>	<u>2.230.596</u>

1.4 Toelichting op de jaarrekening

Algemene toelichting

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor middelgrote rechtspersonen, die uitgegeven

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de winst-en-verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Organisatie

BreedSaam, statutair gevestigd te Breda, is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 61099368.

Activiteiten

BreedSaam is een bij akte opgerichte coöperatie. De activiteiten van BreedSaam bestaan hoofdzakelijk uit het leveren van kwalitatief goede huisvesting aan de scholen in het Primair en Speciaal Onderwijs in de gemeente Breda.

Per 16 juli 2014 (oprichting coöperatie) is de doordecentralisatie met de gemeente Breda geëffectueerd, waarbij per 1 januari 2015 het juridisch eigendom van gronden en gebouwen is overgegaan vanuit de schoolbesturen naar BreedSaam evenals het economisch claimrecht vanuit de gemeente Breda naar BreedSaam.

Continuïteit

Het eigen vermogen van BreedSaam bedraagt per 31 december 2021 € 5.408.245 positief.

De financiering van de productie van BreedSaam vindt geheel plaats met behulp van bijdragen van de gemeente, schoolbesturen en derden. De continuïteit van de coöperatie hangt in hoge mate af van de bereidheid van de gemeente Breda om langlopende schulden te verstrekken dan wel bij derden mogelijk te maken.

Op dit moment zijn hierover door de gemeente Breda (voor de eerste 8 jaar na oprichting van BreedSaam) concrete toezeggingen gedaan. Hierdoor bestaat er geen onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden van BreedSaam. De verwachting is dat de kasstroom over de komende boekjaren zich positief zal blijven ontwikkelen.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de coöperatie.

Vestigingsadres

BreedSaam is gevestigd aan de Cosunpark 20 (4814 ND) te Breda.

Oordeel, schattingen en onzekerheden

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van BreedSaam zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook het statutaire bestuur, andere sleutelfunctionarissen in het management van de rechtspersonen en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Er hebben geen transacties van betekenis met verbonden partijen buiten de normale bedrijfsvoering plaatsgevonden.

De leden van de coöperatie zijn:

- Stichting het Driespan
- Stichting Katholiek Onderwijs Ginneken
- Stichting Katholiek Onderwijs Het Groene Lint
- INOS, Stichting Katholiek Onderwijs Breda
- Stichting Islamitisch Primair Onderwijs
- Stichting Markant Onderwijs
- Stichting Nutsscholen Breda
- Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep
- Stichting Koninklijke Visio, Expertisecentrum voor Slechtziende en Blinde Mensen
- Stichting Vrije School Breda
- Stichting Protestants-Christelijk Primair Onderwijs Midden-Brabant

De voorzitter van de algemene leden vergadering gedurende 2021 was de heer A.W. Wever MLE.

Het statutaire bestuur werd gedurende 2021 gevormd door de personen:

1. P.F.H.B. Verwaaijen	Voorzitter vanaf 1-7-2021
2. drs. R.C. Lucieer	Lid
3. E.J.J. van Beek-Bouw	Voorzitter t/m 30-6-2021
4. drs. J. van Knijff	Lid

De directie bestond in 2021 uit de heer drs. ir. P.A.E.M. van Hoorn t/m 26-10-2021 en daarna heeft de heer P.F.H.B. Verwaaijen deze rol ad interim overgenomen.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Algemeen

De waardering van activa en passiva vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's. Er is geen sprake van transacties in vreemde valuta.

Leasing

Bij de cooperatie kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn, niet bij de cooperatie liggen. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa met een verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingskosten vanaf € 500 worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. Activa met een verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten onder € 500 zijn opgenomen in de exploitatie. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Afschrijvingspercentages:

Terreinen		0%
Gebouwen	Nieuwbouw	2,5%
	Verbouw	4%
Renovatie		5%
Inventaris	Automatisering	33%
	Meubilair	10%
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering		0%

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Op iedere balansdatum wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief/de kasstroomgenererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt waarbij een disconteringsvoet wordt gehanteerd die de actuele marktrente en de specifieke risico's van het actief weergeeft. De disconteringsvoet geeft geen risico's weer waarmee in de toekomstige kasstromen al rekening is gehouden.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord. Een bijzondere waardevermindering van goodwill wordt niet teruggenomen. Ook voor financiële instrumenten beoordeelt de vennootschap op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt de vennootschap de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen, en verwerkt dit direct in de winst-en verliesrekening.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument. Het waardeverminderingsverlies dat daarvoor opgenomen was, dient te worden teruggenomen indien de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Bij een investering in eigen-vermogensinstrumenten gewaardeerd tegen kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het financiële actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de actuele verwerkt vermogenskostenvoet voor een soortgelijk financieel actief. Het bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt slechts teruggenomen indien er aanwijzingen zijn dat een in voorgaande jaren in de jaarrekening verlies als gevolg van waardevermindering niet meer aanwezig is of veranderd is.

Vorderingen

De kortlopende vorderingen betreffen de vorderingen met een looptijd korter dan één jaar. Er zijn geen vorderingen met een looptijd langer dan één jaar. Deze worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van BreedSaam. Het betreffen de direct opeisbare vorderingen op kredietinstellingen en kasmiddelen.

Eigen vermogen*Vrij besteedbaar vermogen*

Het vrij besteedbaar vermogen is dat gedeelte van het eigen vermogen waarover de daartoe bevoegde organen zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kunnen beschikken voor het doel waarvoor de stichting is opgericht.

Voorzieningen*Overige voorzieningen*

Voorziening te besteden onderhoudsgelden:

Aan de voorziening wordt jaarlijks de ontvangen bijdrage groot onderhoud gedoteerd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht. Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden tegen contante waarde gewaardeerd of tegen nominale waarde indien de waardering niet materieel afwijkt van de waardering op contante waarde.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

Het gedeelte van de leningen dat wordt afgelost in het komende boekjaar, is opgenomen onder de kortlopende schulden.

De schuld aan de gemeente Breda is gebaseerd op de contractuele afspraak dat exploitatie-overschotten worden schuldig gebleven aan de gemeente gedurende de lopende planperiode en zullen worden gesaldeerd met exploitatie-tekorten. Het saldo is pas opeisbaar bij afloop van de planperiode.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden betreffen de schulden met een looptijd korter dan één jaar. Deze worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Pensioenpremie

De onder de kortlopende schulden opgenomen pensioenpremie betreft de aan de pensioenuitvoerder nog af te dragen premie. De pensioenregeling die gehanteerd wordt is de reguliere ABP-regeling die voor het primair onderwijs van toepassing is. Dit betreft een middelloonregeling. De dekkingsgraad was op 31 december 2021: 110,2% (2020 93,2%) . Indexatie: over het jaar 2021 was er geen indexatie. Er is geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De verantwoording betreft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

De bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Baten

De baten worden verantwoord in het jaar waar ze betrekking op hebben.

Onder baten wordt verstaan de bedragen voor de geleverde diensten. BreedSaam ontvangt baten van de gemeente Breda, haar leden (schoolbesturen) en derden (kinderopvangorganisaties en dergelijke).

De gemeente Breda verstrekt een vergoeding aan BreedSaam voor zowel exploitatiekosten als voor het realiseren van nieuwe onderwijshuisvestingen en het onderhouden/renoveren daarvan.

De leden verstrekken aan BreedSaam een vergoeding voor het jaarlijks onderhoud

Daarnaast heeft BreedSaam baten van derden ontvangen, zoals huurinkomsten.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Beheerslasten

De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Subsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst-en-verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenlasten

De voor het personeel geldende pensioenregelingen worden gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder. De verschuldigde premie wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Per balansdatum waren er geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijks aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn berekend door middel van vaste percentages van de aanschafwaarde, op basis van de verwachte economische levensduur.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Belastingen

Medio 2014 is tussen de Inspecteur van de Belastingdienst Zuidwest, kantoor Breda en BreedSaam een vaststellingsovereenkomst overeengekomen met betrekking tot de belastingjaren 2014 tot en met 2018. De Belastingdienst heeft goedgekeurd dat de overeenkomst ook in 2021 gevolgd mag worden.

GRONDSLAGEN VOOR OPSTELLING KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder het aangaan van een financiële lease-overeenkomst, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De waarde van de gerelateerde activa en leaseverplichting zijn in de toelichting van balansposten verantwoord.

1.5 Toelichting op de balans

ACTIVA

Vaste activa

Materiële vaste activa [1]

Het verloop van de materiële vaste activa wordt als volgt weergegeven:

	Terreinen	Gebouwen	Overige materiële vaste activa	Vaste bedrijfs- middelen in uitvoering	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand 1 januari 2021					
Aanschafwaarde	8.076.194	85.511.390	5.109.777	12.582.070	111.279.431
Cumulatieve afschrijvingen	-	-19.107.680	-2.647.329	-	-21.755.009
Boekwaarde per 1 januari 2021	8.076.194	66.403.710	2.462.447	12.582.070	89.524.422
Investeringen*)	-	3.336.987	4.996	10.288.542	13.630.526
Afschrijvingen**)	-	-4.493.222	-398.168	-	-4.891.389
Saldo mutaties	-	-1.156.234	-393.172	10.288.542	8.739.136
Stand 31 december 2021					
Aanschafwaarde	8.076.194	88.848.377	5.114.773	22.870.612	124.909.957
Cumulatieve afschrijvingen	-	-23.600.901	-3.045.497	-	-26.646.398
Boekwaarde per 31 december 2021	8.076.194	65.247.476	2.069.276	22.870.612	98.263.558

*) Het saldo investeringen bij vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering is opgebouwd uit:

a. Activering van afgeronde projecten in de rubriek 'Gebouwen'	-3.336.987
b. Investeringen in nog lopende projecten	13.625.530
	<u>10.288.542</u>

**) Het saldo afschrijvingen bij Gebouwen is opgebouwd uit:

a. Afschrijvingen	-4.571.922
b. Vrijval investeringssubsidie	78.700
	<u>-4.493.222</u>

De bedrijfsgebouwen en -terreinen dienen als zekerheid voor de hypothecaire leningen.
Een deel van de MVA wordt verhuurd.

Zodra een gebouw niet meer voor onderwijs gebruikt wordt, kan deze worden teruggeleverd aan de gemeente tegen de geldende boekwaarde.
Hierna is de stand van de materiele vaste activa in uitvoering opgenomen:

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Brede school Bavel:		
a. BS Toermalijn I Past. Doensstraat 5	11.564.398	8.591.705
b. De Spindel I Past. Doensstraat 5	316.027	316.027
International School Breda I Mozartlaan 27	-	1.767.474
BreedSaam I Algemeen	4.286	38.300
De Boomgaard I Wegedoorpage 1	5.390	-
Dr. De Visserschool I Burg. Serrarislaan 32	790.450	89.859
Dr. De Visserschool I Kraanvogel 92	16.335	-
Het Kasteel I Rijnauwenstraat 201	543.997	-
BS Wishof I Vlaanderenstraat 56	-18.856	33.376
Brederocollege I Brederostraat 35	4.401	-
Bredacollege I Wolvering 35	2.333	-
BS Boeimeerschool I J. Nieuwenhuyzenstraat 2	1.493	-
Berkenhofcollege I Sibeliuslaan 13	4.437.282	-
BS De Griffioen I Schoolstraat 45	318.991	145.992
NBS Burgst I Groene Hil 20	-	339.335
BS De Horizon I Kapelstraat 44	2.720.301	4.210
Stedelijk VSO I Seminarieweg 32	-	472.082
BS Jacinta I Viveslaan 3	1.361.669	48.941
BS De Fontein I Calandstraat 52	27.122	42.103
BS De Fontein I Kameelstraat 2	46.357	-
IKC De Fontein I Thomas Vincidorstraat 1	33.954	-
Inos I Kriekenstraat 43 (deel wegwijzer)	60.401	-
Isl. BS Okba Ibnou Nafi I Hooilaan 3	60.591	-
Isl. BS Okba Ibnou Nafi I Molstraat 46	19.280	-
BS De Hoogakker I Blokmoeren 28	22.360	-
KBS Laurentius I Viandenlaan 2	10.546	-
BS De Hoogakker I Wandelakker 60-68	138.617	-
KBS Sinte Maerte I Doelen 13c	20.036	-
Montessorischool I J. Nieuwenhuyzenstraat 15	11.729	-
Montessorischool I Straatweide 30 (deel Griffioen)	4.338	-
NBS Dirk van Veen I Laan van Mecklenburg 30	55.914	-
NBS Teteringen I Breeschot 18	5.001	-
OBS De Springplank I Groenstraat 5	226.368	-
Ons SBO I Ruusbroecstraat 21	51.052	-
Ons SBO I Roland Holststraat 16	3.656	-
Rudolf Steinerschool I Minckelersstraat 27	1.429	-
Spoorzoeker I Archimedesstraat 2	504	-
Spoorzoeker I Pastoor Pottersplein 2	2.860	-
Neuborgstraat I Neuborgstraat 13	-	21.215
	<u>22.870.612</u>	<u>11.910.622</u>

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen [2]

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Debiteuren		
Debiteuren	<u>16.569</u>	<u>135.158</u>

Een voorziening voor oninbare debiteuren wordt niet noodzakelijk geacht.

Overige vorderingen

Overige vorderingen	<u>287.797</u>	<u>244.367</u>
---------------------	----------------	----------------

De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

Liquide middelen [3]

NL60RABO0186795076 (Rekening-courant)	<u>6.615.701</u>	<u>2.230.593</u>
---------------------------------------	------------------	------------------

PASSIVA

Eigen vermogen [4]

Overige reserves

Stand per 1 januari
Bestemming resultaat boekjaar
Stand per 31 december

2021	2020
€	€
5.380.912	4.862.537
27.334	518.374
<u>5.408.245</u>	<u>5.380.911</u>

Het totale eigen vermogen is vrij besteedbaar.

De reserves zijn als volgt verdeeld:

	2021		2020	
	€		€	
Reserve vergoeding gemeente				
Stand per 1 januari	3.949.484		3.576.379	
Toedeling uit resultaat	18.466	67,6%	373.104	72,0%
Stand per 31 december	<u>3.967.949</u>		<u>3.949.483</u>	
Reserve bijdrage schoolbesturen				
Stand per 1 januari	1.431.428		1.286.158	
Beginbalanscorrectie (investeringsubsidie)	-		-	
Toedeling uit resultaat	8.868	32,4%	145.270	28,0%
Stand per 31 december	<u>1.440.296</u>		<u>1.431.428</u>	
Totaal reserve	<u>5.408.245</u>		<u>5.380.911</u>	

De percentages ten behoeve van de verdeling zijn als volgt bepaald:

Reserve vergoeding gemeente = jaarvergoeding 2021 gemeente Breda € 10.944.246 / totale omzet 2021

BreedSaam: € 16.199.661 = 67,6 %

100% -/- 67,6% = 32,3% reserve bijdrage schoolbesturen.

Voorzieningen [5]

Overige voorzieningen

Voorziening te besteden onderhoudsgelden

<u>6.446.298</u>	<u>5.984.308</u>
------------------	------------------

Van de voorzieningen is een bedrag € 2.446.298 als langlopend (langer dan een jaar) aan te merken.

Voorziening te besteden onderhoudsgelden

Stand per 1 januari	5.984.308	6.695.790
Dotatie	3.410.000	3.291.500
Onttrekking	-2.948.010	-4.002.982
Stand per 31 december	<u>6.446.298</u>	<u>5.984.308</u>

Langlopende schulden [6]

Schulden aan kredietinstellingen

Hypothecaire leningen

31-12-2021	31-12-2020
€	€
82.839.583	72.029.167

Hypothecaire leningen

Hypothecaire lening Gemeente Breda (1)

Hypothecaire lening Gemeente Breda (2)

Hypothecaire lening BNG Bank (3)

61.506.250	63.362.500
8.333.333	8.666.667
13.000.000	-
82.839.583	72.029.167

Hypothecaire lening Gemeente Breda (1)

Hoofdsom

Aflossing voorgaande boekjaren

Stand per 1 januari

Aflossing

Stand per 31 december

Aflossingsverplichtingen

Langlopend deel per 31 december

74.500.000	74.500.000
-9.281.250	-7.425.000
65.218.750	67.075.000
-1.856.250	-1.856.250
63.362.500	65.218.750
-1.856.250	-1.856.250
61.506.250	63.362.500

De gemeente Breda heeft aan BreedSaam een hypothecaire lening verstrekt voor een bedrag van € 74.500.000 met een looptijd van 40 jaar. De rente over deze lening ligt vast en bedraagt 3,9%. De bedrijfsgebouwen en -terreinen dienen als zekerheid voor de lening (hypothecaire inschrijving tot € 118.670.004).

Van deze langlopende lening heeft een bedrag van € 54.081.250 een looptijd van meer dan 5 jaar. Veertig jaar na de overdrachtsdatum (31 december 2054) wordt het restant van € 250.000 eeuwigdurend ter beschikking gesteld aan de cooperatie tegen de rente. Het restant zal niet worden afgelost, tenzij partijen daarover afwijkende afspraken maken

Hypothecaire lening Gemeente Breda (2)

Hoofdsom

Aflossing voorgaande boekjaren

Stand per 1 januari

Aflossing

Stand per 31 december

Aflossingsverplichtingen

Langlopend deel per 31 december

10.000.000	10.000.000
-1.000.000	-666.667
9.000.000	9.333.333
-333.333	-333.333
8.666.667	9.000.000
-333.333	-333.334
8.333.333	8.666.666

De gemeente Breda heeft op 1 juli 2015 aan BreedSaam een lening verstrekt van € 10.000.000. Deze lening is op 30 juni 2017 volledig opgenomen. De looptijd van deze lening bedraagt 30 jaar. De rente over deze lening ligt vast en bedraagt 3,9%. De bedrijfsgebouwen en -terreinen dienen als zekerheid voor deze lening.

Van deze langlopende lening heeft een bedrag van € 7.000.002 een looptijd van meer dan 5 jaar.

Hypothecaire lening BNG Bank (3)

Hoofdsom

Aflossing voorgaande boekjaren

Stand per 1 januari

Aflossing

Stand per 31 december

Aflossingsverplichtingen

Langlopend deel per 31 december

13.000.000	-
-	-
13.000.000	-
-	-
13.000.000	-
-	-
13.000.000	-

De BNG Bank heeft op 3 juni 2021 aan BreedSaam een lening verstrekt van € 38.000.000. Deze lening is op 3 juni 2021 voor een deel van € 13.000.000 opgenomen. De looptijd van deze lening bedraagt 31 jaar en 333 dagen. De rente over deze lening ligt vast en bedraagt 0,707%.

Over de eerste twee jaar is er geen aflossingsverplichting. Deze is contractueel vastgelegd per 2024.

Van deze langlopende lening heeft een bedrag van € 34.200.000 een looptijd van meer dan 5 jaar.

Voorwaardelijke afrekening gemeente

Voorwaardelijke afrekening gemeente

Resultaat 2021

Belastbaar bedrag voor de VPB

Voorwaardelijke afrekening gemeente 2021

174.467	-
27.334	-
147.133	-

Het positieve verschil tussen het commercieel resultaat en het resultaat op grond van de cost plus-afpraak, wordt met ingang van het boekjaar 2021 schuldig gebleven aan de Gemeente. De schuld van BreedSaam aan de Gemeente dient uiterlijk bij iedere herijking van de doordecentralisatie-overeenkomst te worden afgelost. Voornoemde herijking vindt iedere 8 jaar plaats, zodat de eerste aflossing plaatsvindt in 2030.

Kortlopende schulden [7]

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Aflossingsverplichtingen		
Hypothecaire lening 1	1.856.250	1.856.250
Hypothecaire lening 2	333.333	333.333
	<u>2.189.583</u>	<u>2.189.583</u>
Schulden aan leveranciers		
Crediteuren	<u>1.123.166</u>	<u>1.288.949</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	3.230	3.261
Loonheffing	34.474	29.562
Premies sociale verzekeringen	17.752	17.399
Premies pensioen	8.508	8.687
	<u>63.964</u>	<u>58.909</u>
Overlopende passiva		
Rente	2.500.072	2.539.380
Overige overlopende passiva	4.382.762	2.615.533
Vooruitgefactureerde huur	82.820	47.581
Te betalen lonen	-	219
	<u>6.965.654</u>	<u>5.202.713</u>

Onder de overige overlopende passiva een bedrag opgenomen nog te investeren in IKC vanuit investeringssubsidies en de nog te besteden SUVIS gelden.

Alle kortlopende schulden buiten de investeringssubsidies om hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan. De investeringssubsidies hebben een maximale looptijd van 3 jaar.

Voorwaardelijke verplichtingen en belangrijke financiële verplichtingen*Huurverplichtingen*

Ultimo boekjaar is de verplichting uit hoofde van de huur € 279.666 per jaar.

Huurverplichting < 1 jaar	279.666
Huurverplichting 1-5 jaar	33.284
Huurverplichting > 5 jaar	-

Investeringsverplichtingen

Per balansdatum bedraagt de niet in de balans opgenomen investeringsverplichting (bedragen incl. btw):

Project	Leverancier	Totaal opdracht	Tot en met 2021	Verplichting 31-12-2021
Brede School Bavel	Bezemer Schilderwerken	1.803	901	901
	Bouwadviesbureau van der Ven BV	70.237	51.742	18.495
	Brabant water	4.163	1.182	2.982
	De Meeuw	301.056	166.069	134.988
	De Toermalijn	4.118	1.818	2.300
	Enexis BV (niet gebruiken)	253	-	253
	ENGIE Services	12.645	11.268	1.377
	Fudura	13.131	12.380	751
	Heras B.V.	35.090	17.545	17.545
	Hezelaer	3.025	152	2.873
	Markant Onderwijs Breda	4.235	3.500	735
	Nijkamp aanneming	3.755	3.103	652
	RPS Advies	16.736	11.769	4.967
	Van Ravels Verhuizingen BV	53.192	26.596	26.596
	VDL Netwerken	2.977	-	2.977
Totaal		<u>526.414</u>	<u>308.024</u>	<u>218.389</u>

Project	Leverancier	Totaal opdracht	Tot en met 2021	Verplichting 31-12-2021
Renovatie Horizon	Bouwbedrijf Boot	290	228	62
	Gemeente Breda	22.754	20.494	2.261
	Geosonda	2.190	1.566	624
	Inos	38.404	-	38.404
	Kuijpers Exploitatie & Beheer B.V.	266	-	266
	Van Dorp Installaties	1.120.677	1.088.164	32.512
Totaal		<u>1.184.581</u>	<u>1.110.451</u>	<u>74.129</u>
Verduurzaming Hoogakker	Adviesbureau W-Inst	30.099	25.108	4.991
	Arends & Menssen	12.862	6.328	6.534
	Bink Elektro	508.200	25.410	482.790
	Breda Bouw BV	1.613.363	-	1.613.363
	Concocio	135.320	53.310	82.011
	Markkant Advies Projectmanagement	26.590	18.967	7.623
	UTS van den Berg verhuizingen	33.299	10.351	22.948
	VanderWou Groep	124.342	36.134	88.208
Totaal		<u>2.484.074</u>	<u>175.605</u>	<u>2.308.468</u>
Renovatie KBS Jacinta	Aannemersbedrijf Jaap Rasenberg	11.731	11.496	235
	Adviesbureau W-Inst	29.191	25.867	3.324
	Atea Groep BSW Diensten	7.133	6.206	927
	Bouwbedrijf Gelens	2.162.270	958.555	1.203.715
	B-vier Boomspecialist	3.654	3.412	242
	Concocio	51.582	37.464	14.118
	Enexis Netbeheer	18.060	7.887	10.173
	HMT bouwtechniek bv	9.499	9.489	9
	KDV Architectuur	101.640	100.551	1.089
	Markkant Advies Projectmanagement	25.864	22.113	3.751
	van de Buijs Install	786.708	290.435	496.273
	Van Haagen Techniek BV	337.409	153.111	184.298
Totaal		<u>3.544.739</u>	<u>1.626.585</u>	<u>1.918.153</u>
Vervangende nieuwbouw Griffioen	Adviesbureau W-Inst	42.743	16.902	25.841
	Arends & Menssen	18.816	5.264	13.552
	Bink Elektro	18.150	-	18.150
	Bouwbedrijf Boot	18.586	343	18.243
	Brandzorg B.V.	3.188	1.029	2.160
	BVD Bestrating	18.531	13.923	4.608
	Calm Veiligheidsadviesbureau	1.107	814	293
	Concocio	13.597	10.981	2.617
	Ecoresult B.V.	23.930	16.285	7.645
	Gemeente Breda	4.489	2.085	2.404
	Geosonda	9.415	5.089	4.326
	Kuijpers Exploitatie & Beheer B.V.	399	-	399
	Markkant Advies Projectmanagement	34.497	16.892	17.605
	Marquart architecten	73.810	45.375	28.435
	Meinselect B.V.	20.909	5.663	15.246
	Van Dijnse installatietechniek	18.150	-	18.150
Totaal		<u>320.317</u>	<u>140.643</u>	<u>179.675</u>

Project	Leverancier	Totaal opdracht	Tot en met 2021	Verplichting 31-12-2021
OBS De Springplank	Adviesbureau W-Inst	29.403	24.029	5.374
	Arends & Menssen	10.285	9.961	324
	De Kok Bouwgroep	2.208.250	217.000	1.991.250
	Enexis Netbeheer	1.179	-	1.179
	Hoppenbrouwers	824.161	98.899	725.262
	Ingenieursbureau van der Velden	15.549	14.278	1.271
	Markkant Advies Projectmanagement	27.225	18.949	8.276
	Roll of Bouwadvies	6.050	-	6.050
	Van Haagen Techniek BV	348.964	23.111	325.853
Totaal		<u>3.471.066</u>	<u>406.227</u>	<u>3.064.839</u>
Uitbreiding Duurstede	B-vier Boomspecialist	4.973	2.493	2.481
	De Meeuw	359.259	340.559	18.700
	Pals installatiebureau	17.907	16.384	1.523
Totaal		<u>382.139</u>	<u>359.436</u>	<u>22.703</u>
Sibeliuslaan	Geosonda	1.385	889	496
	Peter Kraak	40.000	11.011	28.989
Totaal		<u>41.385</u>	<u>11.900</u>	<u>29.485</u>
Totaal investeringsverplichting per 31-12-2021		11.954.716	4.138.871	7.815.841

Dit betreft adviseurs(onder)jaannemers, welke werkzaamheden verrichten voor bouwprojecten welke aan het eind van het jaar nog niet waren afgerond.

1.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2021 Realisatie €	2021 Begroting €	2020 Realisatie €
<u>Netto-omzet [8]</u>			
Bijdrage doordecentralisatie gemeente (jaarvergoeding)	10.944.246	10.973.000	10.729.079
Bijdrage scholen	3.115.696	3.130.000	3.079.564
Vergoeding huur	1.126.409	1.035.000	1.013.231
Bijdrage verduurzaming	1.086.534	1.531.000	50.683
Overige inkomsten	73.909	20.000	33.946
	<u>16.346.794</u>	<u>16.689.000</u>	<u>14.906.503</u>
<u>Personeelkosten [9]</u>			
Lonen en salarissen	544.177	825.000	426.945
Sociale lasten	71.862	-	51.966
Pensioenlasten	93.947	-	70.719
Governancekosten	224.802	140.000	145.242
Inhuur	85.391	80.000	78.204
Overige personeelskosten	34.303	90.000	160.525
	<u>1.054.482</u>	<u>1.135.000</u>	<u>933.601</u>

Onder de post 'overige personeelskosten' vallen de kosten voor het werven van nieuw personeel, de inhuur van externe projectleiders en reiskosten.

Personeelsleden

Gemiddeld aantal fte's in dienst:

Gedurende het jaar 2021 bedroeg het gemiddeld aantal fte's 8,1. In het jaar 2020 waren dit 5,7 fte's.

	2021	2020
Onderverdeeld naar functies:		
- Directeur	0,9	0,9
- Projectmanagers (ver)nieuwbouw	1,9	1,1
- Projectmanagers Beheer en Onderhoud	2,8	2,4
- Adviseur ventilatie en duurzaamheid	0,9	-
- Ondersteunende functies	1,6	1,3
	<u>8,1</u>	<u>5,7</u>
Aantal fte werkzaam binnen Nederland	8,1	5,7
Aantal fte werkzaam buiten Nederland	-	-
	<u>8,1</u>	<u>5,7</u>

Verder zijn in 2021 ook werkzaamheden verricht door detacheringen/interims, ten behoeve van project ondersteuning (1,3 fte) (2020 1,3 fte), controlling en financiële ondersteuning (0,5 fte) (2020 0,4 fte).

1.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

WNT en toezichthouders

Per 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) ingegaan. De WNT is van toepassing op BreedSaam. Het voor BreedSaam toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000 (algemeen bezoldigingsmaximum)

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

In onderstaande tabel zijn categorie 1a en 1b samengevoegd
bedragen x € 1

	F. Verwaaijen	H. Reininga	L. van Beek-Bouw	R. Lucieer	J. van Knijff
Categorie	1b	1b	1b	1a	1a
Functiegegevens	bestuur - vz	N.v.t.	bestuur - vz	bestuur - lid	bestuur - lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/7 - 31/12	N.v.t.	1/1 - 30/06	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,9 *	N.v.t.	0,40	0,10	0,10
(Fictieve) dienstbetrekking	ja	N.v.t.	ja	ja	ja
Bezoldiging (de opgenomen bedragen voor bestuursleden worden uitgekeerd aan de de betreffende schoolbesturen):					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	96.043	N.v.t.	58.662	20.748	20.748
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-
Subtotaal	96.043	N.v.t.	58.662	20.748	20.748
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	149.580	N.v.t.	66.180	20.900	20.900
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totaal bezoldiging 2021	96.043	N.v.t.	58.662	20.748	20.748
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2020					
Aanvang en einde functievervulling in 2020	N.v.t.	1/1 - 31/10	1/11 - 31/12	1/1 - 31/12	1/4 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	N.v.t.	0,30	0,40	0,10	0,10
(Fictieve) dienstbetrekking	N.v.t.	ja	N.v.t.	ja	N.v.t.
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	N.v.t.	53.644	19.193	19.360	14.520
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	N.v.t.	53.935	53.600	20.100	15.075
Totaal bezoldiging 2020	N.v.t.	53.644	19.193	19.360	14.520

* Toelichting: In dit bedrag is ook opgenomen de vervanging van directeurstaken van 3 dagen. In omvang dienstverband is dit als volgt uit te splitsen: 0,3 fte inzake bestuurstaken en 0,6 fte inzake directietaken.

1.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2021

bedragen x € 1	S. van den Eijnden	V. Buteijn	N. van Os	A. Bengsch
Functiegegevens	rvc - voorzitter	rvc - lid	N.v.t.	rvc - lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	N.v.t.	01/03 - 31/12
Bezoldiging				
Bezoldiging	5.836	4.715	N.v.t.	-
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	31.350	20.900	N.v.t.	20.900
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-
Totaal Bezoldiging	5.836	4.715	-	-

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan

N.v.t. N.v.t. N.v.t. N.v.t.

Gegevens 2020

bedragen x € 1	S. van den Eijnden	V. Buteijn	N. van Os	A. Bengsch
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/10	N.v.t.
Bezoldiging				
Bezoldiging	5.445	3.315	3.025	N.v.t.
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	30.150	20.100	16.750	N.v.t.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder

Deze categorie was in 2021 niet van toepassing voor BreedSaam.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Deze categorie was in 2021 niet van toepassing voor BreedSaam.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hiervoor vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen

3a. Bezoldiging niet-topfunctionarissen

Deze categorie was in 2021 niet van toepassing voor BreedSaam.

1.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2021 Realisatie €	2021 Begroting €	2020 Realisatie €
<u>Afschrijvingen materiële vaste activa [10]</u>			
Gebouwen	4.493.222	4.584.000	4.460.564
Overige materiële vaste activa	398.168	15.500	402.689
Boekwinst bij verkoop	-	-	-4.932
Boekverlies bij verkoop	-	-	140
	<u>4.891.389</u>	<u>4.599.500</u>	<u>4.858.461</u>
<u>Huisvestingskosten [11]</u>			
Vergoeding sportvoorziening	708.968	752.000	702.590
OZB	593.160	633.000	559.237
Alarmkosten	111.817	118.000	129.356
Verzekeringen	231.457	242.500	228.163
Waterschapslasten	134.487	138.000	134.532
Glas	90.578	100.000	43.440
Huur gebouwen	237.759	240.000	245.458
Energiekosten	62.329	45.000	76.493
Elektrakosten (verduurzaming)	400.229	505.000	23.450
Gaskosten (verduurzaming)	618.585	997.000	27.233
Warmtekosten (verduurzaming)	71.947	-	-
Huisvestingslasten onvoorzien	113.695	10.000	349
Schades	4.071	25.000	-9.719
	<u>3.379.085</u>	<u>3.805.500</u>	<u>2.160.582</u>
Doorberekende glasschades	-29.791	-15.000	-9.803
Doorberekende OZB	-130.225	-137.000	-128.813
Doorberekende alarmkosten	-31.471	-29.000	-42.381
	<u>3.187.598</u>	<u>3.624.500</u>	<u>1.979.585</u>
<u>Beheerskosten [12]</u>			
Advieskosten	360.727	295.000	240.994
ICT	51.368	50.000	39.629
Administratiekosten	1.089	5.000	29.962
Accountantskosten	38.334	30.000	34.510
Kantoorhuur	44.226	45.000	39.327
Kantoorkosten	15.550	15.000	13.038
Telefoonkosten	6.838	3.000	7.682
Vergaderkosten	274	1.000	242
Representatiekosten	3.458	500	1.201
Bankkosten	36.348	5.000	488
Overige kosten	159	3.500	-1.181
	<u>558.369</u>	<u>453.000</u>	<u>405.892</u>

	2021 Realisatie €	2021 Begroting €	2020 Realisatie €
Onderhoudskosten [13]			
Dotatie voorziening onderhoud	3.410.000	3.410.000	3.291.500
Meerjarenonderhoudsplan	181.280	95.000	20.010
	<u>3.591.280</u>	<u>3.505.000</u>	<u>3.311.510</u>
Financiële baten en lasten			
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten [14]			
Rentebaten deposito's	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Rentelasten en soortgelijke kosten [15]			
Rente hypotheek	<u>2.886.376</u>	<u>3.060.000</u>	<u>2.895.318</u>
Belastingen [16]			
Acute vennootschapsbelasting huidig boekjaar	<u>2.833</u>	<u>61.000</u>	<u>3.762</u>

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

Breda, 9 juni 2022

BreedSaam, Coöperatie Huisvesting Primair en Speciaal Onderwijs Breda U.A.

P.F.H.B. Verwaaijen

drs. R.C. Lucieer

drs. J. van Knijff

2. Overige gegevens

2.1 Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat

Omtrent de bestemming van het resultaat is in artikel 25 van de statuten het volgende bepaald: dat het resultaat van BreedSaam elk jaar door de algemene leden vergadering wordt vastgesteld. BreedSaam mag het resultaat niet onder haar leden verdelen. Het bestuur maakt voor de bestemming van het positieve resultaat een plan op hoe dit resultaat wordt aangewend ten behoeve van de huisvesting van de scholen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur, de raad van commissarissen en de algemene ledenvergadering van BreedSaam, Coöperatie Huisvesting Primair en Speciaal Onderwijs Breda U.A.

Verklaring over de jaarrekening 2021

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van BreedSaam, Coöperatie Huisvesting Primair en Speciaal Onderwijs Breda U.A. ('de coöperatie', 'BreedSaam') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de coöperatie op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW') en de bepalingen bij en krachtens de Wet normering topinkomens ('WNT').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021 van BreedSaam te Breda gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2021;
- de staat van baten en lasten over 2021; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW en de bepalingen bij en krachtens de WNT.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

PX36WKR2HMNM-1884330573-23

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Boschdijktunnel 10, 5611 AG Eindhoven, Postbus 6365,
5600 HJ Eindhoven
T: 088 792 00 40, F: 088 792 94 13, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van BreedSaam zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, en of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en de bepalingen bij en krachtens de WNT; en voor
- een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de coöperatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de coöperatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de coöperatie haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de coöperatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 9 juni 2022
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. T.A.G. van Boxel RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2021 van BreedSaam, Coöperatie Huisvesting Primair en Speciaal Onderwijs Breda U.A.

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de coöperatie.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de coöperatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.